

Lag

om ändring av polisförvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i polisförvaltningslagen (110/1992) 15 b §, sådan den lyder i lagarna 873/2011 och 740/2018, och
fogas till lagen nya 15 k—15 m § som följer:

15 k §

Polisens reserv

Polisen har en *reserv* bestående av reservpoliser som utgörs av studerande som avlägger en yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen samt personer med polisutbildning som inte arbetar som polis.

Reserven kan aktiveras vid i 3 mom. avsedda allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) eller vid försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd (1083/1991), om det är nödvändigt för att trygga polisens resurser i alla situationer. Statsrådets allmänna sammanträde fattar beslut om aktivering och återkallande av reserven. Polisstyrelsen meddelar en föreskrift om sådan registerföring, bedömning av utbildningsbehovet, fördelning av utbildningsansvaret och utrustning och materiel som gäller aktiveringen av polisens reserv.

Med *allvarliga störningssituationer under normala förhållanden* avses sådana exceptionella och tillfälliga situationer där det inte är möjligt att upprätthålla allmän ordning och säkerhet med polisens befintliga resurser. Till allvarliga störningssituationer under normala förhållanden hör

- 1) terrordåd som riktas mot samhällets strukturer eller stora folksamlingar, överhängande hot om sådana dåd eller annan brottslig verksamhet som allvarligt äventyrar den inre säkerheten,
- 2) omfattande störningssituationer som allvarligt äventyrar allmän ordning och säkerhet,
- 3) omfattande eller allvarliga störningssituationer som riktar sig mot kritisk infrastruktur, informationssystem och datanät,
- 4) massinvandring, påtryckning genom styrning av invandrare eller andra allvarliga störningssituationer som riktar sig mot gränssäkerheten,
- 5) användning av militära maktmedel, överhängande hot om det eller någon annan allvarlig påtryckning,
- 6) andra allvarliga störningssituationer som till sina verkningar kan jämföras med situationerna i 1—5 punkten.

För förvaltningen av reserven ska polisen föra ett register. Polisstyrelsen är personuppgiftsansvarig. I 1 mom. avsedda personer kan anmäla sig till registret. I registret antecknas då personens namn, den personbeteckning som behövs för att specificera personen, kontaktuppgifter samt uppgift om personens yrkesmässiga specialkompetens. Anmälan kan återkallas genom personens egen anmälan. Giltigheten för anmälan ska kontrolleras årligen.

15 l §

Utbildning

Till reservpolis kan utses den som har avlagt en sådan yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen som avses i 24 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013) eller grundexamen för polis eller tjänsteexamen för polismanskap enligt tidigare gällande lagstiftning eller som i studier som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen har avlagt helheter som avser grundläggande och mänskliga rättigheter, polisens uppgifter och befogenheter samt grunderna för den operativa verksamheten. Utbildningens omfattning är minst 45 studiepoäng.

Bestämmelser om rätten för en reservpolis att bära och använda maktmedelsredskap finns i bestämmelser som utfärdats med stöd av 9 kap. 10 § 2 mom. i polislagen.

Polisstyrelsen ska genom utbildning som genomförs i enlighet med 1 och 2 mom. och genom årlig fortbildning säkerställa att reservpoliser har aktuell kompetens.

15 m §

Utnämning, uppgifter och befogenheter

Beslut om att utse en person till ett uppdrag som reservpolis vid en polisinrättning fattas av chefen för polisinrättningen. En person som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis kan utses till reservpolis endast för att utföra sådana uppdrag för vilka personen har tillräcklig utbildning med hänsyn till de befogenheter som uppdraget kräver. En reservpolis utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid som polis.

En reservpolis har rätt att utöva polisbefogenheter vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden samt vid försvarstillstånd för att utföra sådana uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen. I fråga om en reservpolis som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis ska polisbefogenheterna utövas under direkt tillsyn och ledning i realtid av en polisman som utnämnts till en tjänst eller till ett tjänsteförhållande för viss tid.

Bestämmelser om rätten för en reservpolis att använda maktmedel finns i 2 kap. 17—20 § i polislagen. Maktmedelsredskap som reservpoliser får bära är skjutvapen enligt 2 § i skjutvapenlagen (1/1998) och gasspray enligt 11 § i den lagen samt handbojor, högst 70 cm långa batonger och teleskopbatonger.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Helsingfors den 22 maj 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Inrikesminister Mari Rantanen